

Mehmet Parti PEHLİVAN 1872- 1941 (22)

1872'de Serez'de doğan Mehmet Parti Pehlivan'ın asıl adı Mehmet Baksak'tır. Balkanlarda Osmanlı'ya karşı Rum, Bulgar isyanların bastırılmasında görev alan Parti Pehlivan Teşkilat-ı Mahsusa'ya katılmıştır. 1916 sonrası Süleyman Beyin idaresinde İngilizlere karşı Kut'ül Amare'de görev almıştır. I.Dünya savaşından sonra Manisa'ya yerleşen Parti Pehlivan

Fizikî yapısı itibariyle uzun boylu, iri yapılı heybetli görünümünden dolayı dönemin Belediye Başkanı Bahri Sarıtepe tarafından Manisa Cezaevine Gardiyan olarak yerleştirilmiştir.

Gençliğinde güreş tutmuştur. Makedonya'nın Serez ve Urumca şehirlerinde sırtı yere gelmeyen bir pehlivan olarak tanınır. Makedonya yöresinde yenen pehlivanın aldığı ödüle "partiyi aldı" tabiri kullanıldığından Mehmet Pehlivan'ın "Mehmet" ismi zamanla unutulmuş ve aldığı ödüller dolayısıyla adı "Parti Pehlivan" olarak anılmaya başlanmıştır. Yoksa "Parti" lakabı siyasi çalışmalarından ötürü verilmiş bir unvan değildir.

. Manisa Cezaevi Gardiyanı olarak çalışırken Manisa'nın işgali arifesinde Cemiyet-i İslam Başkanı ve İstilah-ı Vatan kurucusu Manisa Müftüsü Alim Efendinin (1874-1930) cemiyetine girerek Manisa'nın kahvehanelerinde özellikle Karaköy semtindeki kahvehanelerde halkı Yunan işgaline karşı uyarmıştır. Yunan işgalinin hemen öncesinde de ceza evindeki mahkûmları çıkararak onların eline silah temin edip, mahkûmların başına geçerek direniş komitesi oluşturmuş ve işgal kuvvetlerine karşı mücadele vermiştir.

15 Mayıs 1919'da İzmir, 25 Mayıs 1919'da da Yunanlıların Manisa'yı işgal etmesinden sonra da Kuvayı Milliye'ye katılmıştır. Bergama, Akhisar, Salihli cephelerinde Yunanlılara karşı başlangıçta Çerkez Ethem'le birlikte mücadele etmiştir. Ancak Çerkez Ethem'in yanlısını görünce ondan ayrılarak, Gördesli Halil Efe ve kızanları, Halil Efe'nin nişanlısı Makbule, Balıkesirli Aslan Efe ve kızanları, Salihlili Ali Efe (Yıldırım) ve kızanları ile akıncılar grubunu oluşturmuşlardır.

Akıncılar, yaklaşık dört kişiden oluşan bir bölük gibiydi. Akıncılar işgal yıllarının ilk zamanlarında Demirci ve Gördes çevresinde bulunuyorlardı. Gördes ve

Demirci'nin de işgaliyle dağlara çekilen Akıncılar, Yunan işgali süresince tam iki sene Bergama, Akhisar, Salihli, Kula, Gördes, Demirci, Selendi, Simav, Bigadiç, Sındırgı arasındaki dağlarda soğuga, kara, tipiye ve bütün olumsuz şartlara rağmen Yunan kuvvetlerine karşı mücadele ettiler. Özellikle de Kula çivarlarında Yunan takviye kuvvetlerine pusu kurup gerilla taktiği ile vur- kaç yapıp milli orduyu rahatlatmışlar, hem de o yörelerde bazı köy ve kasabalara Yunanlıların girmesini engellemişlerdir. Bu mücadelelerde ve müsademelerde çok yakın arkadaşlarını da kaybeden Parti Pehlivan, 1922 yılının Mayıs ayında Sındırgı yakınlarındaki Kocayayla, Alacaatlı mevkiinde Yunan kuvvetleriyle girdiği bir çarpışmada sağ gözünü kaybetmiştir. Bugün Manisa'da Parti Pehlivan olarak tanınan Mehmet Parti Pehlivan yiğit bir İstiklâl Savaşı Gazisidir. Manisa'da mukim Pazarlıoğlu, Haskaraca ve Özaltın aileleri de Gazimizin yakınlarındandır. Prof. Dr. Vedat Pazarlıoğlu da Parti Pehlivan'ın torunudur.

İstiklal savaşından sonra Çerkes Ethem'le birlikte olduğu gerekçesiyle yargılanmışsa da ancak, suçsuz görülerek affedilmiş ve akabinde “ **İSTİKLAL MADALYASI**” ile ödüllendirilerek Hacıhaliller köyünde arsa, tarla verilerek hakları iade edilmiştir. Parti Pehlivan 6 Ağustos 1941 yılında vefat etmiştir. Kabri, Manisa Çatal mezarlığının hemen girişindedir.

Tevfik Balyalı, Müftü Âlim Efendi, Gardiyan Parti Pehlivan Yunan işgalinde Manisa'da öne çıkan yiğit vatanperverlerimizdendir. Ruhları şad olsun. www.kadirkeskin.net